

Passion Synergy Enterprise

TETRALAW
Avenue Louise, 240/3, Louizalaan
Bruxelles 1050 Brussel, Belgium
Tel.: +32 2 535 73 28
info@tetralaw.com

TETRALERT / PRIVATE TAX

UPDATE - EINDE IN ZICHT VOOR DE NEDERLANDSE NOTARIËLE SCHENKINGEN OP 1 DECEMBER 2020 ?

In een eerdere TETRALERT hebben we u geïnformeerd dat een op 17 juni ingediend wetsvoorstel (Ecolo/Groen/CD&V/Spa/PS) voorziet in de verplichting om alle notariële schenkingsakten te laten registreren, dus ook bijvoorbeeld Nederlandse of Zwitserse notariële akten.

In dit stadium is de wet nog steeds niet aangenomen. In elk geval is de inwerkingtreding van de registratieplicht, na een wijziging die tijdens de tweede lezing van het wetsontwerp is aangenomen, uitgesteld tot 1 december 2020, en niet langer tien dagen na de publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Als dit voorstel door het Parlement wordt goedgekeurd, zou het dus het einde betekenen van de notariële akten die in Nederland worden verleden om de betaling van de registratierechten van 3%, 3,3%, 5,5% of 7% op een schenking van roerende goederen in België te vermijden.

Het uitstel naar 1 december 2020 heeft in ieder geval de verdienste dat de belastingplichtige nog in staat is om de planning rustiger te plannen en te organiseren dan in een gehaast tempo.

I. HET PRINCIPE

Alle Belgische notariële akten moeten verplicht worden geregistreerd. Dit is een regel van het Wetboek der Registratierechten.

Bovendien vereist het Burgerlijk Wetboek, op straffe van nietigheid, dat elke directe schenking (en dit zal bijvoorbeeld noodzakelijkerwijs het geval zijn bij een schenking onder voorbehoud van vruchtgebruik) via authentieke akte gebeurt. De combinatie van deze twee regels zal er noodzakelijkerwijs toe leiden dat, indien de schenking voor een Belgische notaris gebeurt, de schenkingsakte aan de schenkingsrechten wordt onderworpen.

De Belgische belastingplichtige is er al tientallen jaren in geslaagd om deze verplichte belasting te vermijden, met inachtneming van de regels van het Burgerlijk Wetboek. De oplossing bestaat erin de schenking te laten registreren bij een notaris in het buitenland, maar niet in om het even welk land: het was noodzakelijk om naar een staat te gaan waar geen schenkingsrecht verschuldigd is wanneer de handeling plaatsvindt tussen twee personen die geen inwoners zijn van die staat. Dit is met name het geval voor Nederland (en enkele kantons in Zwitserland).

Dit is algemeen bekend als de "Kaasroute".

II. WEES ECHTER OP DE HOOGTE VAN DE TIJDSLIMIET VAN 3 JAAR

Het Wetboek der successierechten bepaalt dat wanneer een schenking niet is geregistreerd, de successierechten verschuldigd zijn als de schenker binnen drie jaar na de schenking overlijdt (of zeven jaar in bijzondere gevallen).

Bij gebrek aan spontane registratie loopt de persoon die voor de "Kaasroute" heeft gekozen dus het risico om de successierechten te betalen als de schenker binnen drie jaar na de akte overlijdt (tenzij dit risico door een verzekering wordt gedekt).

WORDEN ALLE NOTARIËLE SCHENKINGEN VAN
ROERENDE GOEDEREN BINNENKORT AAN DE
VERPLICHTE SCHENKINGSBELASTING
ONDERWORPEN?

III. IN HET VIZIER VAN VLABEL

De Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) probeert al enkele jaren deze planning die het mogelijk maakt om te schenken zonder schenkingsrechten te betalen, te bestrijden omdat ze dit onrechtvaardig acht gelet op de zeer lage tarieven voor schenkingsrechten op roerende goederen.

Zo had Vlabel het standpunt ontwikkeld dat een schenking met voorbehoud van vruchtgebruik niet meer kon gebeuren zonder voorafgaande registratie om de betaling van successierechten bij het overlijden van de schenker te vermijden. Dit sterk bekritiseerde standpunt werd door de Raad van State in een arrest van 12 juni 2018 nietig verklaard omdat het in strijd is met de wet.

Het is in deze context dat de federale wetgever de gewesten komt redden door een wetsvoorstel in te dienen dat hen ten goede komt omdat de schenkingsrechten in de schatkist van de gewesten terechtkomen.

IV. ALLEEN REGISTRATIE VAN NOTARIËLE SCHENKINGEN

Het wetsvoorstel beoogt een einde te maken aan de "Kaasroute" door de registratie van buitenlandse notariële akten betreffende roerende schenkingen verplicht te stellen.

Niet alle schenkingen vallen dus onder de verplichting om zich aan de schenkingsrechten te onderwerpen.

Het voorstel heeft enkel betrekking op schenkingen bij authentieke akte en na de goedkeuring van een amendement, enkel op roerende schenkingen.

Met andere woorden, een schenker zal altijd de mogelijkheid hebben om roerende voorwerpen (schilderijen, meubels, enz.) te schenken via een "handgift". Giften van bankrekeningen of geldbedragen in volle eigendom met een pacte adjoint (om met name te voorzien in een retourclausule of een lijfrente) zullen nog steeds mogelijk zijn zonder dat de schenking hoeft te worden geregistreerd, maar altijd met gevolgen op het vlak van de successierechten als de schenker binnen drie (of zeven) jaar overlijdt.

Hoewel de registratie een federale bevoegdheid is, zou deze wijziging de drie gewesten concreet ten goede komen: elke roerende schenking die een Vlaamse, Waalse of Brusselse schenker betreft, zou moeten worden geregistreerd en zou dan noodzakelijkerwijze registratierechten met zich meebrengen die in de schatkist van de gewesten zouden terechtkomen.

Deze kwestie van bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de deelstaten kwam aan bod op 1 juli in de Commissie Financiën en Begroting na een amendement waarin werd gesteld dat het in feite een wetsvoorstel betreft dat een bijzondere meerderheid vereist (artikel 77 van de Grondwet) en niet alleen een gewone meerderheid (artikel 74 van de Grondwet). Dit amendement werd echter verworpen omdat een gewone wet zou volstaan om een formele registratieverplichting te wijzigen en omdat het voorstel geen invloed zou hebben op de belastinggrondslag (die op haar beurt onder de bevoegdheid van de regio's valt).

WORDEN ALLE NOTARIËLE SCHENKINGEN VAN
ROERENDE GOEDEREN BINNENKORT AAN DE
VERPLICHTE SCHENKINGSBELASTING
ONDERWORPEN?

V. MOETEN WE ONS HAASTEN OM SCHENKINGEN TE VERRICHTEN?

In dit stadium is het slechts een wetsontwerp dat het parlementaire proces nog moet doorlopen. Het is echter met spoed aangenomen en de artikelen van het wetsvoorstel zijn op 1 juli in eerste lezing reeds goedgekeurd. Uit de parlementaire stukken is herhaaldelijk gebleken dat men bereid is om vóór 21 juli over het wetsvoorstel te stemmen. Daarom werd het verzoek van bepaalde parlementsleden om de Raad van State om advies te vragen over de juridische kwestie van de gewone of bijzondere meerderheid van stemmen geweigerd. Gelet op de gerezen vragen heeft de commissie uiteindelijk besloten om over te gaan tot een tweede lezing van de aangenomen artikelen van het voorstel, waardoor de termijn voor de eindstemming de facto is vertraagd. Maar wanneer vindt deze plaats?

Een belastingplichtige die van plan is een schenking te doen voor een Nederlandse notaris moet dit zeker snel doen, aangezien de wet - indien aangenomen - tien dagen na de publicatie ervan in het Belgisch Staatsblad in werking treedt.

Deze verschuiving naar een verplichting om registratierechten te betalen kan aanleiding geven tot de vrees voor een verdere "verzwaring" van het systeem: (i) de verhoging van de reeds in Vlaanderen aangekondigde periode van drie jaar tot vier jaar, of zelfs (ii) de verhoging van de forfaitaire tarieven, indien de registratie verplicht wordt.

In de praktijk zou dit de belastingconcurrentie tussen de verschillende regio's, die verschillende wegen zouden kunnen kiezen, verder kunnen doen toenemen. Het is de moeite waard eraan te herinneren dat de regio die bevoegd is om schenkingsrechten te heffen, de regio is waar de schenker zijn fiscale woonplaats heeft, wat sommige belastingbetalers ertoe zou kunnen aanzetten om naar een andere regio te verhuizen waarvan de wetgeving voor hen gunstiger zou zijn.

U kunt contact met ons opnemen als u vragen hebt: rt@tetralaw.com.